

EPLO

European Public Law
Organization

17/03/2021

Διαδικτυακή Συζήτηση για τη Φορολογία

Η Ακαδημία Φορολογίας και Λογιστικής (Tax Academy), που ιδρύθηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου (EPLO) με στόχο την προώθηση της έρευνας στον τομέα της φορολογίας και της λογιστικής και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής απόψεων σε φορολογικά και λογιστικά θέματα, άρχισε την 17η Μαρτίου 2021 τη δραστηριότητά της με ένα διαδικτυακό στρογγυλό τραπέζι με θέμα :

«Η Φορολογία ως Βασικός Πυλώνας του Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία».

Η συζήτηση για την οποία αφετηρία αποτελούν τα φορολογικά συμπεράσματα της Έκθεσης Επιτροπής Πισσαρίδη διεξήχθη **την Τετάρτη 17 Μαρτίου 2021, ώρα 17.00-19.00** και μπορούν να την παρακολουθήσουν όσοι εγγραφούν.

Εκτός από τον Διευθυντή του Οργανισμού κ Σπυρίδωνα Φλογαίτη και τον κ Γ.Μαυραγάνη Διευθυντή της Ακαδημίας, σημαντικοί ομιλητές παρουσίασαν τις απόψεις τους:

- κ. **Γιάννης Στουρνάρας**, Διοικητής Τράπεζας της Ελλάδος
- καθ. **Νίκος Βέττας**, Γενικός Διευθυντής IOBE, Καθηγητής ΟΠΑ
- κ. **Αλέξης Πατέλης**, Προϊστάμενος στο Οικονομικό Γραφείο της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού της Προεδρίας της Κυβέρνησης (Επικεφαλής Οικονομικός Σύμβουλος)
- κ. **Αθανάσιος Σαββάκης**, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό του Διευθυντή του Οργανισμού Καθηγητή **Σπυρίδωνα Φλογαίτη** ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία της Ακαδημίας για τη μελέτη και την προβολή προτάσεων σχετικά με τη φορολογία στην Ελλάδα καθώς σε συνδυασμό με το διεθνή χαρακτήρα του Οργανισμού. Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο συντονιστής της εκδήλωσης Δικηγόρος και πρώην Υφυπουργός Οικονομικών κος **Γιώργος Μαυραγάνης** ο οποίος προλογίζοντας αναφέρθηκε στη μεγάλη μεταρρύθμιση την περίοδο 2012-2014 με: Α) την κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και τη θεσμοθέτηση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, Β) την θέσπιση νέου Κώδικα Φορολογίας εισοδήματος και Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, Γ) τη μείωση του κενού στο ΦΠΑ, Δ) την έναρξη μειώσεων στη φορολογία και Ε) τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή με ηλεκτρονικές δηλώσεις, πληρωμές εκτός εφορίας καθώς και την αναδιοργάνωση των ΔΟΥ.

Ο κος Μαυραγάνης αναφερόμενος στην τρέχουσα κατάσταση σημείωσε ότι από το 2019 συνεχίζονται οι σωστές μεταρρυθμίσεις όπως η μείωση του ΕΝΦΙΑ στα επίπεδα χωρών ΟΟΣΑ, η μείωση της φορολογίας επιχειρήσεων, η υλοποίηση της ηλεκτρονική τιμολόγησης και των ηλεκτρονικών λογιστικών βιβλίων, ηλεκτρονική δήλωση φόρου για μεταβίβαση ακινήτων και τα κίνητρα για την προσέλκυση αλλοδαπών πολιτών με υψηλά εισοδήματα και συνταξιούχων. Όσον αφορά στα επόμενα βήματα πρότείνει: Α) την κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου ΕΝΦΙΑ και τη μεταβίβαση της φορολογίας ιδιοκτησίας ακινήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση, Β) την απλοποίηση των κλιμακίων συντελεστών φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και τη μείωση των υψηλών συντελεστών, Γ) την αύξηση συντελεστών αποσβέσεων, Δ) τη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας, Ε) την κατάργηση των τεκμηρίων, ΣΤ) την ενίσχυση κινήτρων και απάλειψη αντικινήτρων για την Κεφαλαιαγορά, Ζ) την εξέταση κινήτρων για την αναβάθμιση του Πειραιά ως διεθνούς κέντρου ναυτιλιακών συναλλαγών, Η) την κάλυψη του κενού ΦΠΑ με κινητροδότηση των ηλεκτρονικών

συναλλαγών και Θ) τη θεσμοθέτηση ανεξάρτητων επιτροπών για τη συζήτηση φορολογικών διαφορών πριν αυτές καταλήξουν στα δικαστήρια.

Στη συνέχεια έλαβε το λόγο ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας κος **Γιάννης Στουρνάρας** οποίος συμφώνησε με τον κο Μαυραγάνη για το έργο που επιτελέστηκε την περίοδο 2012-2014 στον τομέα της φορολογίας όταν στο Υπουργείο Οικονομικών συνυπηρέτησαν υπογραμμίζοντας αφενός την ανάγκη για κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου ΕΝΦΙΑ και αφετέρου τη μεγάλη μεταρρύθμιση που άρχισε τότε με την ανεξαρτητοποίηση της φορολογικής διοίκησης ως ανεξάρτητης Γραμματείας Εσόδων. Επίσης τόνισε ότι με εξαίρεση την περίοδο 2012-2014, η δημοσιονομική προσαρμογή που συντελέστηκε στην Ελλάδα την περίοδο της κρίσης, επικεντρώθηκε κυρίως στην αύξηση της φορολογίας. Μεταξύ 2008 και 2018, ενώ το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 26%, τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν σταδιακά σχεδόν κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, από 33% σε 39% του ΑΕΠ, προσεγγίζοντας τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Πρόσφατα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι η ελληνική οικονομία, σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ και του ΟΟΣΑ, συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από υψηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας.

Ωστόσο, όπως τόνισε, αξίζει να εξετασθεί κατά πόσο τα μέτρα αυτά δύνανται να συνεχιστούν ή και να συμπληρωθούν από άλλα μέτρα, όπως εξειδικεύονται και στο Σχέδιο Ανάκαμψης για την Ελληνική Οικονομία όπως η μείωση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέου εισοδήματος.

Το 2019 ξεκίνησε μια σημαντική προσπάθεια φορολογικής αναμόρφωσης, με την υιοθέτηση μεταρρυθμίσεων μόνιμου χαρακτήρα που στόχευαν στη βαθμιαία ελάφρυνση του φορολογικού βάρους. Και κατέθεσε τις εξής συγκεκριμένες προτάσεις φορολογικής πολιτικής: Α) Μια περαιτέρω μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών θα στηρίξει την απασχόληση, την ανταγωνιστικότητα και, εν τέλει, την οικονομική ανάπτυξη και θα λειτουργήσει ως κίνητρο για μείωση της φοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας, Β) Διεύρυνση Φορολογικής Βάσης με βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης φορολογουμένων & ενίσχυση αποτελεσματικότητας φοροεισπρακτικού μηχανισμού καθώς των ηλεκτρονικών συναλλαγών Γ) Δημιουργία φορολογικής συνείδησης και καλλιέργεια φορολογικής παιδείας, Δ) Η σταθερότητα και περαιτέρω απλοποίηση του φορολογικού συστήματος για την προσέλκυση μεσο- μακροπρόθεσμων επενδύσεων.

Ακολούθησε ο επικεφαλής Οικονομικός Σύμβουλος του Πρωθυπουργού **κος Αλέξης Πατέλης**, ο οποίος σημείωσε ότι η κυβέρνηση εκλέχτηκε με εντολή να αλλάξει το δημοσιονομικό μείγμα της χώρας προς την κατεύθυνση της χαμηλότερης φορολογίας αλλά και να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις εκείνες που θα αυξήσουν τον ρυθμό ανάπτυξης. Οι μειώσεις φόρων, ωστόσο, τόνισε, δεν είναι αυτοσκοπός, διότι έχουν κόστος. Αν δεν γίνουν λελογισμένα, οδηγούν είτε σε μείωση των δαπανών είτε στην αύξηση του δημοσίου χρέους. Πρέπει λοιπόν να βασίζονται πάνω σε στέρεες μακροοικονομικές βάσεις. Εν τέλει, οι αλλαγές στη φορολογία έχουν ως στόχο να αλλάξουν τις σχετικές τιμές και έτσι να επηρεάσουν έμμεσα την οικονομική συμπεριφορά των πολιτών.

Από οικονομικής απόψεως επισήμανε ότι τρεις ήταν οι στόχοι που κλήθηκε να υπηρετήσει η κυβέρνηση: Πρώτον, η επιτάχυνση της ανάπτυξης και η δημιουργία νέων και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας. Αυτό σημαίνει προτεραιότητα στη μείωση της φορολόγησης της εργασίας και του κεφαλαίου, και όχι της κατανάλωσης και της περιουσίας. Δεύτερον, η μείωση της φοροδιαφυγής. Η φοροδιαφυγή είναι όχι μόνο κοινωνικά άδικη, αλλά οδηγεί και σε χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης, καθ' ότι προκαλεί στρεβλώσεις στην κατανομή των πόρων. Τρίτον, υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης που δεν επιβαρύνουν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Η Ελλάδα δεν μπορεί να υποτιμήσει το νόμισμά της. Άρα υποστηρίζουμε τις εξαγωγές, και αποθαρρύνουμε τις εισαγωγές έμμεσα, μέσω και της φορολογικής πολιτικής.

Πρώτη προτεραιότητα κατά τον κο Πατέλη είναι η ενθάρρυνση της νόμιμης μισθωτής εργασίας. Γι' αυτό και προτάξαμε τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που είναι από τις πιο αποδοτικές πολιτικές σε

σχέση με άλλες μειώσεις φόρων. Επίσης αναφέρθηκε στην αποσύνδεση των ασφαλιστικών εισφορών από το δηλωμένο εισόδημα για τους αυτοαπασχολούμενους. Οι αλλαγές που είχαν γίνει με τον Νόμο Κατρούγκαλου στους αυτοαπασχολούμενους, είχαν τεράστιο οικονομικό και δημοσιονομικό κόστος οδηγώντας σε κατάρρευση τα δηλωθέντα εισοδήματα και σε έξαρση της εισφοροδιαφυγής. Η μεταρρύθμιση Βρούτση επαναφέρει την ισορροπία, απελευθερώνοντας αυτοαπασχολούμενους από το βάρος υπέρογκων εισφορών και ενθαρρύνοντας τη δηλωμένη εργασία.

Συνέχισε τονίζοντας ότι η μισθωτή εργασία υποστηρίζεται και από πολλές άλλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Η μετάβαση, για παράδειγμα, του επικουρικού πυλώνα της κοινωνικής ασφάλισης προς ένα σύστημα πραγματικά κεφαλαιοποιητικό θα αμβλύνει τα κίνητρα για αδήλωτη εργασία. Με απλά λόγια, οι εργαζόμενοι που ξέρουν ότι οι ασφαλιστικές τους εισφορές αποταμιεύονται σε δικό τους ατομικό κουμπαρά και επενδύονται με στόχο την αύξηση της μελλοντικής τους σύνταξης, θα έχουν έναν επιπλέον λόγο να μην αποδέχονται προτάσεις για αδήλωτη εργασία.

Αλλά και το επικείμενο εργασιακό νομοσχέδιο περιέχει σημαντικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της στήριξης της μισθωτής εργασίας, όπως για παράδειγμα οι διατάξεις για την καλύτερη ισορροπία ανάμεσα στην προσωπική και την επαγγελματική ζωή, η ψηφιοποίηση του συστήματος Εργάνη και των υποχρεώσεων παρακολούθησης, αλλά και η εισαγωγή θεσμικού πλαισίου που θα ρυθμίζει την τηλεργασία.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην αναστολή με τελικό στόχο την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης στα αναπτυξιακά μέτρα της αυτοτελούς φορολόγησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και τα κίνητρα για τη μεταφορά φορολογικής έδρας κατοίκων εξωτερικού καθώς και στην ανάγκη καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας την ενίσχυση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων καταλήγοντας ότι προτεινόμενες αλλαγές στη φορολογική πολιτική πρέπει να αναλύονται υπό το πρίσμα του του εξωτερικού ισοζυγίου.

Παίρνοντας το λόγο ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Γενικός Διευθυντής του IOBE **κος Νίκος Βέττας** αναφέρθηκε σε προηγούμενες μελέτες του IOBE σχετικά με: Α) τις θετικές επιπτώσεις των ηλεκτρονικών συναλλαγών, Β) τη λειτουργία του συμπληρωματικού φόρου στον ΕΝΦΙΑ , Γ) τα οφέλη από την απλούστευση της κλίμακας φορολογίας.

Εστίασε επίσης σε σημαντικές παραμέτρους για τις φορολογικές αλλαγές όπως: Α) να μην υπάρξουν μεγάλα ελλείμματα να μην αμφισβητηθεί η διαχειριστικότητα του χρέους και υπονομευθεί η δημοσιονομική σταθερότητα, Β) η ανάγκη σταθερότητας πλαισίου φορολογικών κανόνων, Γ) να ληφθεί υπόψη ο φορολογικός ανταγωνισμός που υπάρχει διεθνώς, Δ) η επικράτηση κουλτούρας φορολογικής συμμόρφωσης Ε) η συνάρτηση με το γεγονός ότι το φορολογικό σύστημα επηρεάζει το παραγωγικό υπόδειγμα της χώρας δηλαδή δίνει έμφαση στο μοντέλο οικονομίας που θέλουμε να τονίσει τη σημασία της εργασίας ή της κατανάλωσης. Η δε γκρίζα περιοχή της οικονομίας μας εμποδίζει να ακολουθήσουμε τα σωστά πρότυπα ευρωπαϊκών μοντέλων.

Κατέληξε ο κος Βέττας αναλύοντας προτάσεις που έχουν αποτυπωθεί και στην έκθεση Πισσαρίδη: Α) Απλούστευση φορολογικού συστήματος, Β) Το εμπορικό ισοζύγιο να μην επηρεάζεται αρνητικά από τις φορολογικές επιλογές, Γ) Να υπάρχει εξέταση των φορολογικών μέτρων στο Ισοζύγιο Κατανάλωσης και Εργασίας με ευνοϊκή κατεύθυνση υπέρ του δεύτερου, Δ) Να υπάρξει ελάφρυνση της μισθωτής εργασίας, Ε) Να κλείσει η τρύπα του φορολογικού συστήματος μεταξύ επιχείρησης και φυσικών προσώπων ιδιοκτητών όταν υπάρχει δυσαναλογία μεταξύ κερδών των πρώτων και εισοδημάτων των δεύτερων και στην κατεύθυνση αυτή ίσως είναι χρήσιμη η κατά το δυνατόν κοινή αντιμετώπιση των εισοδημάτων ανεξαρτήτως πηγής, ΣΤ) η φορολογία κατοχής ακίνητης περιουσίας να περάσει στην τοπική αυτοδιοίκηση και να καταργηθεί ο συμπληρωματικός φόρος. Έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην γρήγορη υιοθέτηση των αλλαγών-μεταρρυθμίσεων στη φορολογία καθώς και στη θεσμοθέτηση θετικών αλλά στοχευμένων κινήτρων για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

EPLO

European Public Law
Organization

Ο **κος Αθανάσιος Σαββάκης** πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδας επισήμανε ότι το διαχρονικό πρόβλημα του ελληνικού φορολογικού συστήματος είναι τα χαμηλά έσοδα και οφείλεται σε τέσσερις λόγους: Α) Στην κακή διάρθρωση της σχέσης μεταξύ άμεσων και έμμεσων φόρων υπέρ των τελευταίων, Β) Στη χαμηλή φορολογική βάση, Γ) Στην εκτεταμένη φοροδιαφυγή και Δ) Στην κακή και αναποτελεσματική λειτουργία των φοροεισπρακτικών μηχανισμών.

Αναφέρθηκε στην Έκθεση Πισσαρίδη και τις αναλύσεις της και είπε ότι τα συμπεράσματα πρέπει να χρησιμοποιηθούν στο σχεδιασμό για την επόμενη ημέρα. Παρατήρησε επίσης ότι η Ελλάδα έχει χαμηλότερα φορολογικά έσοδα σε σχέση με το ΑΕΠ συγκρινόμενη με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες ενώ είναι κοντά στο μέσο όρο των δαπανών σε σχέση με το ΑΕΠ. Η φοροδιαφυγή και η μικρή φορολογική βάση έχουν οδηγήσει στην επικράτηση του μείγματος υπέρ των έμμεσων φόρων που με τη σειρά του έχει δυσμενή επίπτωση στην ανταγωνιστικότητά μας.

Κατέληξε λέγοντας ότι το κείμενο της Επιτροπής Πισσαρίδη είναι μια εξαιρετική μεταρρυθμιστική βάση για το φορολογικό σύστημα της χώρας, η επιχειρηματική κοινότητα αναμένει να δει τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες που θα αναδείξουν το φορολογικό σύστημα σε κορυφαίο πυλώνα για την πολυπόθητη ανάπτυξη και όχι σαν τον «μπαμπούλα» που όλοι φοβούνται και κάνουν ό,τι είναι δυνατόν να τον αποφύγουν και εξέφρασε την ευχή να προστατευθεί η υγιής επιχειρηματικότητα μέσα από ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα.

Ακολούθησε σύντομη συζήτηση με βάση τα γραπτά ερωτήματα για τη φορολογία σε επίπεδο ομίλου, τη μεταφορά ζημιών, τη στοχευμένη έκπτωση δαπανών με ηλεκτρονικές συναλλαγές σε τομείς δραστηριότητας που υπάρχει πρόβλημα απόκρυψης φορολογητέας ύλης και το πώς τα ζητήματα φορολογικής πολιτικής μπορούν να έλθουν στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης.

Την εκδήλωση πορείτε να παρακολουθήσετε στο διαδικτυακό κανάλι του EPLO

εδώ <https://www.youtube.com/channel/UCvm90iMgbLnjh40kMEFfwlQ>